

Митко Новков

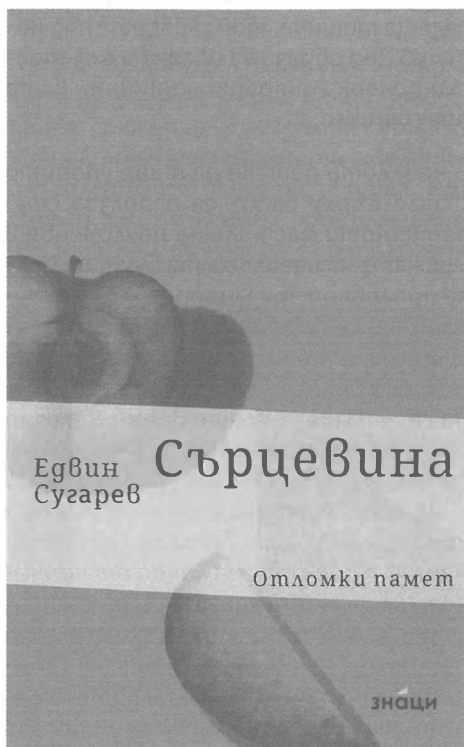
Животът фрагмент, фрагментът живот

„Сърцевина. Отломки памет“, Егвин Сугарев, издателство „Знаци“, 2023 г.

Какво е фрагментът? Ето един от възможните отговори: това е мълчанието, което отказва да бъде говор (писмо), но заедно с това не може да не бъде говор (писмо). Затова той се представя като някакъв откъслечен звук, едва загатнато шептене на битието, забулено в смисъл, в дълбок смисъл. Бездънен като кладенец и необятен като небе. Едновременно тишина и глас, фрагментът мълви едва чуто, но така, че да се протегне гласът му из цялата вселена, за да съприкоснови и съедини микрокосмоса и макрокосмоса, малкото и голямото, вътрешното и външното... Като не можеш със сигурност да определиш в коя посока се движи фрагментът – отдолу нагоре или е отгоре надолу, отвътре навън или навън отвътре. А може би едновременно в двете? Двупосочен вектор; стрела, която в едно и също време лети в две различни посоки, за да събере разпръснатите се след големия взрив частици вселена с късчета душа. И така да ги отъждестви.

Може би точно това усещане за разпокъсаност на живота, за неговата разпарцаленост е една от причините изведнъж да се появят немалък брой книги с фрагменти: „Смъртта и Бог“ на Владимир Левчев („7 лъча“, 2022); „Фрагментът, фрагментарно 2020“ на Пламен Антоф („Ерго“, 2022), „Сърцевина. Отломки памет“ на Егвин Сугарев („Знаци“, 2023). Разбира се, като причина може да се приеме и нагазилата ни точно през 2020 г. пандемия, която едни посрещнаха със страх и малодушие, но други си направиха лимонада и се възползваха от този стоп-кадър на живота, за да

размислят върху него, да го обглежат, обговорят, преслушат и послушат. В книгите на Пламен Антоф и Егвин Сугарев срещаме често рефлексии върху затварянето, върху крехкостта и



уязвимостта на човешкото. А самото заглавие „Смъртта и Бог“ на Владимир Левчев ни препраща към това: сблъскахме се със смъртта, съзряхме Бога. Е, някои съзряха световна конспирация, но човешката глупост е също пандемична и – за жалост, неизлечима. За нея, глупостта, не иде реч в нито една от трите книги, но пък си мисля дали не би се оказал един такъв проект много успешен, включително пазарно: тъй като никой не се смята за глупав, с удоволствие би прочел как други са глупави. Но не казано от Дюоген, Монтен, Кант, Ницше или Айнщайн, а от наш съвременник; нещо от рода на: „Глупостта си намери сцена, нарича се Фейсбук“.

Говорихме досега за приликите между трите книги, време е да кажем за разликите. Те са и сякаш по-важни, защото дават собственото им лице, онази специфика, която ги прави фрагменти на Владимир Левчев, на Пламен Антоф, на Егвин Сугарев. Със „Смъртта и Бог“ изглежда лесно: книгата не е томче само с фрагменти, има в нея и стихотворения, и миниесета; Владимир Левчев е верен на себе си да компилира предишни и нови творби в едно книжно тяло, за да придаде ново звучене на стари работи. Той твърдо вярва, че текстът звучи според контекста, че контекстът определя гласа на текста, затова и така упорито се придържа към тази стратегия. Между Пламен Антоф и Егвин Сугарев разликата не е толкова забележима, но я има категорично: „Фрагментът, фрагментарно 2020“ – личи още от заглавието, ще рефлектира много върху жанра „фрагмент“, защо се пише той, какво го предизвиква. Една – нека я наречем така – философия на фрагмента. „Сърцевина. Отломки от памет“ също не крие прицела си: Аз-ът, поетическият Аз, е в центъра и в този смисъл бихме могли да я определим като „самоанализ във/чрез фрагменти“. Научаваме за идващата старост, за привързаността към източната философия, за спонтанността като достойнство, за мъдростта на камъка и свободата на чайката. И за писането на поезия като абсолютно необходим жизнеутвърждаващ и себеутвърждаващ акт: „Да откраднеш малко време за поезия – това е най-прекрасната от всички кражби на света. И не е задължително да пишеш думи – достатъчно е да ги премълчиш“. За Егвин Сугарев фрагментът не е обект на изследване, за Егвин Сугарев фрагментът е начин на живеене...

Прочее всички – докато сме живи, живеем фрагментарно. Обаче – обсебени от бит, не го осъзнаваме.